

Kirill Miazine
Ramstadsletta 42 A
1365 Blommenholm

Oslo, 18.10.2007

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

E-post: postmottak@jd.dep.no

Deres ref.: 200705911 EO MHG/bj

Høring – forskrift til den nye offentlighetsloven

Det vises til Justisdepartementens høringsbrev av 04.09.2007 med tilhørende høringsnotat og utkast til forskrift til offentlighetsloven.

Jeg har noen bemerkninger til hvordan hvordan innsynsreglene i den nye offentlighetsloven synes å ha vært misforstått i høringsnotatet og utkastet til forskriften. Der gis det uttrykk for at innsynsretten gjelder for visse typer av informasjon, som i virkeligheten faller utenfor loven.

På s. 8 og 9 i høringsnotatet gis det uttrykk for at innsynsretten etter offentlighetsloven vil gjelde for eiendoms- og kartinformasjon, og også for annen type informasjon som tilbys for å dekke et kommersielt behov hos private aktører. En slik forståelse av rekkevidden av innsynsretten lar seg ikke forsvare juridisk med hjemmel i offentlighetsloven.

Den nye offentlighetsloven vil gjelde private selvstendige rettssubjekter. Legalitetsprinsippet setter som krav om at tiltak som går ut på offentlige inngrep i deres rettsforhold krever en klar hjemmel i lov. Legalitetsprinsippet vil gjelde med full tyngde selv om det offentlige helt eller delvis eier eller har innflytelse på rettsobjektet.

Den nye loven gir i §3 alle rett til innsyn i “saksdokument, journalar og liknande register for organet” (og tilsvarende pålegger de berørte aktørene en plikt til å gi slik innsyn). Begrepet “saksdokument” er definert i §4 annet ledd som et dokument som er kommet inn til eller opprettet av og som “gjeld ansvarsområdet eller verksemda” til organet. Det siste er et s.k. krav om innholdsmessig sammenheng som må være oppfylt for at et dokument skal anses som et saksdokument. I Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) på s. 120 heter det at dokumentet “innholdsmessig må gjelde ansvarsområdet eller verksemda til organet”, dvs. at *innholdet* i dokumentet må *dreie seg om* virksomheten til organet.

Loven selv gir videre en viss veiledning i forståelsen av kravet til innholdsmessig sammenheng ved rett til innsyn etter den nye offentlighetsloven. I §4 tredje ledd er det gitt en ikke uttømmende (jf. Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) s. 121) oppregning av dokumenter som ikke skal regnes som saksdokumenter for organet “fordi kravet om innholdsmessig tilknytning ikkje er oppfylt”. Etter bokstav a skal ikke dokumenter som inngår i bibliotek- og museumssamling regnes som saksdokumenter. Dette vil gjelde selv om organet er et bibliotek eller et museum. En slik forståelse er logisk og helt naturlig – biblioteket er ikke et arkiv av dokumenter som gjelder biblioteket eller dets virksomhet. Tilsvarende tilbyr ikke leverandørene av vær, eiendoms- og kartinformasjon opplysninger om seg selv, med den følge at kravet om innholdsmessig sammenheng ikke er oppfylt.

Hensyn bak offentlighetsprinsippet, nemlig innsyn i og kontroll med prosessene ved utøvelse av

offentlig myndighet, støtter også en slik forståelse av kravet om innholdsmessig tilknytning til organets virksomhet som vilkår for å kunne kreve innsyn.

Avslutningsvis vil jeg bemerke at den nye offentlighetsloven har skapt en viss forvirring blant brukere for så vidt gjelder sin rekkevidde – private aktører forventer å få gratis tilgang til (“innsyn”) informasjon fra organer underlagt offentlighetsloven (f.eks. kartdata). Forvirringen skyldes trolig at gjenbruksdirektivet ble implementert ved bestemmelser i offentlighetsloven. Loven gir adgang til gjenbruk av informasjon som det gis innsyn i, men loven gir ikke selv rett til adgang til eller gjenbruk av den informasjonen som er tema for gjenbruksdirektivet, men som ikke omfattes av innsynsretten etter loven.

Jeg ber om at mine innspill tas til etterretning.

Med vennlig hilsen

Kirill Miazine